

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

1 Vtrum anima hominis rapiatur ad diuina.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

reuebatur credere reuelationi facte patri suo. Non est autem simile de istis prophetis de quibus loquitur, qui diuersis apparent temporibus, quoniam eis non tenetur credere.

¶ Ad vltimū de muliere fornicatice Oleg dicit qd, ut multi putant, vere concubitus fornicarius ex suo genere ille fuit, cum mulier illa peccatrix esset, nō oportet laborare ad excusandum ipsam a peccato. Cōstat nō qd ista mulier fornicatice nos latens, excusata non fuit a peccato mortali: sicut nec hodie excusatur quædam mulier punitens se cognosci a quecūq; sanctissimo hōte, & propheta reputato, qd nō esset iustus maritus.

¶ Super Questionibus 175. Articuluū primū.

IN arti. 1. & 2. simul q. 175. dubiū occurrit, cur abstractionis a sensibus in 1. artic. author tres tñ assignauerit causas, scilicet grauidiā, dēmonē, & Deū, cū constet quartā iūcturā causā ab ipso expressam in 2. art. & abibi, scilicet vehementiam amoris seu intentionis aīe. Et augeat dubiū quī interius Socrates apud Aulū Gellū de noctibus actis li. 2. qd p dicit arg. pno eimobilis abstrahitur manebat. Ipse etiā author, ut in gestis eiusdē legitur, tā familiārē habebat hōi obseruationē, ut etiā ad nūm illam habuisse uideat. Ad hoc dicit qd reuera abstrahitio a sensibus, pter illā quæ fit in somno, a quatuor oritur causis a dicitis. Sed tres earū in 1. ar. numerate sunt, cause extrinsecæ, & pterea ipse sola iudem numerate sunt. Et de Deo dicit, qd demone clarū est, qd sunt extrinsecæ cause. De corpore autē manifestatur ex hoc, qd licet sit intrinsecū hōi, est tñ extrinsecū aīe, qd alienatur, & abstrahitur a sensibus. Quarta uero intrinsecā est, quī est ipsa intentio, seu affectio animæ, & pterea nō est cōputata cū aliis. Ad id

Abraham, cui pronissime fierent, ita in occidentalis Babylonis, id est, Romanæ urbis exordio, qua imperante fuerat Christus uenturus, in quo impleatur illa promissa oracula prophetarum, non solum loquentiū, uerum etiam scribentium, in tantæ rei futuræ testimonium soluerentur, scilicet pmissiones Abraham factæ. Cū enim propheta numquam fere defuissent populo Israel, ex quo ibi reges esse ceperunt, in uisum tantummodo eorum fuisse, non Gentium. Quando autem scriptura prophetica manifestius condebat, quæ genibus quandoque profisset, tunc condebat hæc ciuitas, scilicet Romana, quæ genibus imperaret. Ideo autem maxime tempore regum oportuit prophetas in illo populo abundare: quia tunc populus non opprimebatur a alienigenis, sed proprium regem habebat: & ideo oportebat per prophetas eum instrui de agendis, quasi libertatem habentem.

AD SECUNDVM dicendum, qd propheta prænantiant Christi aduentum, non potuerunt durare nisi usque ad Ioannem, qui presentialiter Christum digito demonstrauit. Et tamen ut Hiero. ibidem dicit, non hoc dicitur, ut post Ioannem excludat prophetas, Legimus enim in actibus Apostolorum, & Agabum prophetasse, & quatuor uirgines filias Philippi. Ioannes etiam librum propheticum conscripsit de fine Ecclesiæ, & singulis temporibus non defuerunt aliqui propheta spiritum habentes, non quidem ad nouam doctrinam fidei deprimendam, sed ad humanorū actū directionem, sicut August. refert 5. de ciuita. Dei, quod Theodosius Augustus ad Ioannem in Aegypti eremo cōstitutum, quæ prophetandi spiritu præditum fama crebrescente dicerat, misit, & ab eo nuntium uictoria certissimum accepit.

Q VAESTIO. CLXXV.

De raptu, in sex articulos diuisa.

DE INDE considerandum est de raptu. **E**T CIRCA hoc quaruntur sex

- ¶ Primo, Vtrum anima hominis rapiatur ad diuinā.
- ¶ Secundo, Vtrum raptus pertineat ad vim cognoscitiuum,

- ¶ uel ad appetitiuum.
- ¶ Tertio, Vtrum Paulus in raptu uiderit diuinam essentiam.
- ¶ Quarto, Vtrum fuerit alienatus a sensibus.
- ¶ Quinto, Vtrum fuerit totaliter anima a corpore separata in statu illo.
- ¶ Sexto, Quid circa hoc sciuerit, & quid ignorauerit.

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum anima hominis rapiatur ad diuinā.

AD PRIMVM sic proceditur. Videtur, quod anima hominis rapiatur ad diuinā. Diffinitur enim a quibusdam raptus ab eo quod est secundum naturam, in id quod est supra naturam, uel superioris naturæ eleuatio: est autem secundum naturam hominis ut ad diuinā eleuetur. dicit enim Augustinus in principio confess. * Fecisti nos Domine ad te, & inquietum est cor nostrum, donec requiescat in te: non ergo hominis anima rapiatur ad diuinā.

¶ 2. Præterea, Dionysius * dicit 8. cap. de diuin. nomin. quod iustitia Dei in hoc attenditur, quod omnibus rebus distribuit secundum suum modum, & dignitatem: sed quod aliquis eleuetur supra id, quod est secundum naturam, non pertinet ad modum hominis, uel dignitatem, ergo uidetur quod non rapiatur mens hominis a Deo in diuinā.

¶ Præterea, Raptus quædam uolentiam importat: sed Deus non regit nos per uolentiam, & coacte, ut Damascenus * dicit. non ergo mens hominis rapiatur ad diuinā.

SED CONTRA est, quod secundæ ad Corinthiorum duodecimo, dicit Apostolus. Scio hominem in Christo raptum usque ad tertium cœlum. ubi dicit † Glossa raptus, id est, contra naturam eleuatum.

RESPONDEO. Dicendum, quod raptus uolentiam quandam importat, ut dictum est. * Uolentium autem dicitur, cuius principium est extra, nil conferente eo quod vim patitur, ut dicitur tertio Ethicorum. † Conferunt autem unumquodque ad id in quod tendit secundum propriam inclinationem uel uoluntariam, uel naturalem: & ideo oportet quod ille qui rapitur ab aliquo exteriori, rapiatur in aliquid quod est diuersum ab eo, in quod eius inclinatio tendit: quæ quidem diuersitas attenditur dupliciter. Vno quidem modo, quantum ad finem inclinationis, puta, si lapis qui naturaliter inclinatur ad hoc, quod feratur deorsum, proiciatur sursum. Alio modo, quantum ad modum tendendi, puta, si lapis uelocius proiciatur deorsum, quam sit motus eius naturalis. Sic igitur, & anima hominis dicitur rapi in id quod est præter naturam. Vno modo, quantum ad terminum raptus, puta, quando rapitur ad pœnas, secundum illud Psalmi 49. Ne quando rapiat, & non sit qui eripiat. Alio modo, quantum ad modum homini connaturalem, qui est ut per sensibilia intelligat ueritatem: & ideo quando abstrahitur a sensibilibus

Secunda Secundæ S.Tho. HHH 2 appre-

antē qd de Socrate dicit, potest dici, qd ex uehementia intentionis aīe abstrahatur. Veruntamen Aristot. in pblemate magno de uirtu excellētibus, corporali causa uel tribuere, existimant siquid illi maniacū. De authore autē particulariter quidē dicitur, qd ex infirmitate causa alienabatur a sensibus, si ex nimia intentione ad speculabilia, uel affectione ad fruibilia. Vniuersaliter autē in nullam potē reduci corporis, uel aīe cām illius raptus: qm corporaliter eleuatus a terra respiciebat, qd & corporis, & aīe uires excedit. Et propterea cū sanctus Dei esset, pculdibus diuinā raptus uirtute.

Veri. q. 13 ar. 1. & ar. 2. ad 9. H. 2. Cor. 12.

Super

* Lib. 1. cap. 1. ante medium, to. 1.

Cap. 3. a medio illius, & cap. 9. non procul a B.

Li. 1. ca. 10. circa p. inc.

Glossa Cordina r. ibid.

Arg. 3. huius articuli. li. 3. ca. 1. circa medium comj.

